

MAGAZIN

ANUL X
Nr. 8 (114)

cultural-istoric și de informație

REVISTĂ A ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

AUGUST - GUSTAR

2003

ADRESA INTERNET

<http://www.geocities.com/magazinmr>

e-mail: magazinmr@yahoo.com

Despre banii virtuali sau capitalul virtual

Aș paria dacă aș avea cu ce și cu cine, că majoritatea posesorilor și beneficiarilor de capital virtual, nu știu ce înseamnă acesta. Acest mic amănunt nu i-a oprit să-l utilizeze din plin bănuind sistemul bancar de "slăbiciuni" sau chiar nerozie.

În prima perioadă a capitalismului "sălbatic", cei care au avut curaj să "investească" în fostele CAP-uri cumpărându-le, au putut apoi obține garanții bancare pentru a cumpăra noi active la prețuri subprecuate (din lipsă de concurenți), iar după valorificarea unor părți a acestora să poată cumpăra alte proprietăți subevaluate pe bani "chess". Nu vreau să fac un proces de intenție acestora ci să-i felicit și să vă explic de ce? În primul rând, pentru că acest proces de "vânzare" a "fării pe "nimic" a fost gândit pentru investiții de afară...

Întâi trebuiau închiși foștii conducători și acoliții lor pentru abuzurile din regimul trecut ce le-ar fi adus o brumă de avere. Dacă i-am

fi închis pe toți pe lângă inflația galopantă instalată, nu ar mai fi avut nimeni bani în România să cumpere nimic. Ar fi cumpărat doar străinii sau acoliții lor plătiți cu 30 de arginți, să falimenteze firmele scoase la mezat.

Românii, indiferent dacă erau proști sau geniali, săraci sau foști patroni nu puteau reprezenta o concurență, deci, în consecință, erau prizonierii lor "financiari" sau "cozi de topor".

Noroc că "burghezia" locală, nu a avut nevoie de secole să se consolideze, ci a demarat rapid, profitând de legi "locale", pe care nu le-au înțeles imediat cei ce aveau nevoie de traducere, în afacerile "născute" peste noapte s-au folosit de bani "virtuali" și "capital virtual". În acest scop, s-au folosit pe lângă jocurile piramidale tip "Caritas" și "FNI" și fondurile tuturor SIF-urilor înființate. Un rol important l-au jucat și CUPONARIILE care au înțeles rapid semnificația

ÎN ACEST NUMĂR:

- AVANTAJELE UNIFICĂRII POPOARELOR
- DIALOG POSTUM CU ION AGÂRBICEANU
- MEMORIA DOCUMENTELOR

acestora profitând de ele, în detrimentul celor mulți ce le-au "înstrăinat" la preț de nimic.

Ec. drd. Ștefan TARJOC
(continuare în pag. a 6-a)

Cântarea cântărilor Iubirea între mire și mireasă

1. Sărută-mă cu sărutările gurii tale, că sărutările tale sunt mai bune ca vinul.
2. Miresmele tale sunt balsam miro-sitor; mir vărsat este numele tău; de aceea fecioarele te iubesc.
3. Răpește-mă, ia-mă cu tine! Hai să fugim! - Regele m-a dus în camerele sale; ne vom veseli și ne vom bucura de tine. Îți vom preamări dragostea mai mult decât vinul. Cine te iubește, după dreptate te iubește!
4. Neagră sunt. Fete din Ierusalim, dar frumoasă, ca sălaşurile lui Cedar, ca și corturile lui Solomon.
5. Nu vă uitați că sunt negricioasă că doar soarele m-a ars. Fii maicii mele s-au mâniat, trimisu m-au să le păzesc viile, dar via mea nu mi-am păzit-o!
6. Spune-mi dar, iubitul meu, unde-ți paști tu oile? Unde poposești tu la amiază? De ce oare să rătăcesc zadarnic pe la turmele tova-rășilor tăi?
7. Dacă nu știi unde, tu cea mai frumoasă între femei, ține atunci mereu urmele oilor; paște-ți mieii în preajma colibelor, ieziți în preajma ciobanilor!
8. Cu un telegar înhămat la calul lui Faraon te asemăn eu draga mea!
9. Frumoși se văd obrajii tăi, așezați între cerceii și gâtul tău împodobit cu șire de mărghăritare.
10. Făuri-vom pentru tine lanțișoare aurite, cu picături și creștături de argint.
11. Cât regele a stat la masă, nardul meu a revărsat mireasmă.
12. Periniță de mirt este iubitul meu, care se ascunde între sânii mei.
13. Iubitul meu e ciorchinele de ienupăr din Enghedi, de la vii cules.
14. Cât de frumoasă ești tu, draga mea! Cât de frumoasă ești! Ochi de porumbiță sunt ochii tăi.
15. Cât de frumos ești dragul meu! Și cât de dragălaș ești tu! Pajiștea de iarbă verde ne este al nostru pat.
16. Cedrii ne sunt acoperiș sălăș-luirii și adăpost ne sunt chiparoșii.

Hai mai bine despre copilărie să povestim, căci ea singură este veselă și nevinovată. Și, drept vorbind, acesta-i adevărul.

Ion Creangă

SCRÂNCIOBUL COPILĂRIEI

Mai stăruie și acum în amintire un plop bătrân cu frunza tremurând și primăvara-n freamătul subțire mi-aud copilăria-n el plângând.

Cu Nică a lui Creangă, la hârjoană,
Ies umbrele pe drum pân'la răchiți
Din pulberea uitării vreo Ioană,
Își strigă încă puii risipiți.

În scrânciobul de la Tiron, alt' dată,
cu ani în urmă dorul mi-am lăsat.
După copilăria-ndepărtată
mai plâng și acum cocorii peste sat.

Un cocostăre ce frânge zarea-n două,
ușor s-upleacă peste anii mei...
Săruturi crude, prin livezi de rouă,
Mijesc și acum pe boturi de viței.

Cireșii mi-au rămas și azi în floare.
Curg apele Moldovei murmurând...
Se-nvârte-n suflet scrânciobul de soare
Și ceru-i mai albastru ca oricând.

Ion Sofia MANOLESCU
(Din vol. "Soare scufundat" - Editura pentru literatură, 1966)

Călătorii interioare

A mai pierit o zi

A mai pierit o zi în Univers. Soarele a mai luminat încă o dată, în ocol pământul. Și m-a luminat și pe mine nevrednicul, chiar dacă nu o meritam. Tot ce am mai bun din acest trup trecător, e cutia albă a frunții mele. E craniul meu lucitor, moștenit știu eu de la CINE, sub care, gândul bate din ceasornicul lui sfânt, de la naștere la asfințituri.

A mai pierit o zi care s-a ascuns în Univers și fruntea mea albă o simte și o înscrie pe răboj ca pe un tremur de aripă care vâslește fără întoarcere chiar dacă eu întind mâinile după ea. Este exact ca în copilăria mea, când întindeam mânuțele fragede după lucrurile din jur și mă miram că nu le pot atinge. Că lucrurile nu vin ele la mine. De atunci, poate de atunci, sau poate de mai târziu, am priceput, din șoaptele lucrurilor nemișcate, care nu vroiau să vină niciodată la mine, am priceput că drumul meu spre miracol va fi greu de atins. Că drumul meu, spre deslușirea tainelor lumii, va fi aproape imposibil de străbătut. Și că, degeaba, voi tot întinde, mai târziu, însetat, mâinile mele spre lucrurile, întâmplările și tainele lumii, că ele tot îmi vor rămâne neatins și nedeslușite, învelite în coaja groasă și de nepătruns a misterelor dumnezeiești inițiale...

Ah, domnilor, a mai pierit o zi în Univers! Și ce-i cu asta, poate că veți spune, aprinzându-vă indiferenți țigara și sorbindu-vă cafeaua? Da, e adevărat! Ce mai e și cu asta? Numai că odată

cu stingerea fără de urmă a zilei, a trecut și s-a stins și lumina ei, și peste voi și peste mine. Lumină care a și devenit deja, de dată, noapte și uitare.

A mai pierit o zi în univers și, tot ce am putut desprinde prin plecarea ei, tot ce am putut vedea a fost doar o adiere fugară, foșnind în

„Și până astăzi din natură nimica n-a îmbătrânit!”...

dosul frunții mele albe, unde gândul, stânjenit făcu să foșnească pe dată lacrimile reci care îl înșoțiseră ca niște surori îngrijorate.

Ion ARIEȘANU
(continuare în pag. a 2-a)

SĂ ÎNVĂȚĂM PORTUL MĂSURII DE LA EVREI

Aflam într-una din zile, pe cel mai detestat scaun după cel al stomatologului - scaunul frizerului. Singurul loc din lume pe care aflându-te, proprietarul devine stăpân al auzului tău. Un monolog interminabil, incoerent și plictisitor la capătul căruia am aflat că străinii, adică evreii, nu ne lasă să trăim bine.

ci în noi înșine". Dar din păcate pentru rasa umană, asemeni lui, gândesc mai toți creștinii pământului. Și nu numai... Pentru ei provocatoarea benedictiune a lui Iacob: „Sceptrul nu se va îndepărta de lângă Iuda și nici toiagul de domnitor de la picioarele sale”, este valabilă și astăzi chiar dacă scrierile părinților bisericii ne asigură că această binecuvântare și a pierdut valoarea o dată cu apariția Mântuitorului. Nu-i vorba că și fiii lui Israel cu asupra de măsură, fac tot ce pot pentru a păstra vie prorocirea lui Iacob. Noi îi împovăram cu vina răstignirii, ei cu aceea a antisemitismului. Dar poate fi învinuit cineva pentru simplu motiv că nu poate fi învins? Poate fi urât soldatul care își dorește să devină general și chiar ajunge? Ori hulit premiantul pentru coroniță? Dacă da, atunci zadarnic se învârt în jurul soarelui locuitorii pământului. Iar dacă nu, atunci trebuie pornit în căutarea izvorului puterii acestui popor al cărții cum îl numesc fiii lui Ismael, popor a cărui rădăcină a fost dintotdeauna religia sa. Și cred eu, că drumul lung spre obârșia deșteptăciunii sale începe cu partea strâmtă a înțelegerii ei. Îmi amintesc astfel de frântură dintr-un dialog întâlnit cândva într-un roman dintre un italian și un evreu:

- Pe noi, creștinii, religia ne învață că modestia este o virtute.
- De învățat, vă învață, răspunde ofțând evreul.

Vasile TODI
(continuare în pag. a 8-a)

VIATA SENTIMENTALĂ A ECATERINEI A II-A A RUSIEI

Enigmă istorică de un anume gen se referă la destinul amoroș al împărătesei Ecaterina a II-a a Rusiei. Astfel, după unii autori, aceasta ar fi fost nimfomană, isterică și chiar practicantă a aberațiilor sexuale. Dar, să vedem faptele pe baza cărora vom putea trage concluziile ce se impun.

Conform unor surse istorice demne de luat în seamă, se relatează că prin 1770, un tânăr prinț rus, din numele căruia s-au impus doar inițialele, R. K., s-a întâlnit într-un parc al reședinței imperiale, aflate la sud de Sankt-Petersburg, cu două tinere femei, dintre care una părea că aparține înaltei societăți, iar cealaltă era guvernanta ei. Întors acasă, la scurt timp, prințul vede intrând la el pe însoțitoarea doamnei din parc, care-i spune: „Din ordinul împărătesei, urmați-mă!”. Prințul este condus la medicul curții, care îl pune să se dezbrace. Gol, el este examinat și consultat cu foarte multă minuțiozitate, în sfârșit, își face din nou apariția femeia de serviciu și-i cere s-o urmeze. De data aceasta, cu o caleașca, este dus în fortăreața Petru și Pavel. În această vestită închisoare din Sankt-Petersburg, prințul va locui într-un apartament elegant mobilat și nu într-o celulă, unde vreme de o săptămână este hrănit din belșug cu cele mai fine bucate și băuturi. Apoi, discret, este condus la palat și introdus printr-o intrare de serviciu discretă. Într-o încăpere, îl aștepta o femeie tolnănită pe o canapea aflată în mijlocul unor mobile scumpe și care avea pe ea doar un voal transparent. Ea îi face semn să ia loc. R. K. a înțeles ce se aștepta de la el. Era tânăra femeie pe care o întâlnise în parc însoțită de guvernanta. Trebuia să satisfacă poftelile suveranei sale, Ecaterina a II-a, o femeie cu un temperament arzător, căreia i se întâmpla să aleagă câte un bărbat pentru câteva ore, atunci când favoritul „en titre” era absent dintr-un motiv oarecare sau îndeplinea o misiune în deplasare. De aceea, poate, și gurile rele au numit-o „Mesalina Nordului”.

Ecaterina a II-a s-a născut prințesă germană la Stettin (Pomerania), la 2 mai 1729. Era fiica prințului Charles d'Anhalt Zerbst, care o botează Sofia Augusta Frederika. La vârsta de 14 ani o însoțește pe mama sa la Sankt Petesburg unde aceasta fusese invitată de Elisabeta I-a, împărăteasa Rusiei, o alcoolică de numai 35 de ani, nebună după cele 15000 de toalete și 5000 perechi de pantofi pe care le avea. Nebună, de asemenea, după amanții săi. Tânăra prințesă fusese botezată în credința ortodoxă în 1744 Ecaterina și era nevoită să învețe limba rusă. Ea urma să se căsătorească cu Petru, moștenitorul tronului, aranjament convenit între cele două familii. Din păcate Petru, era foarte urât, are fața plină de urme de variolă, este alcoolic, nu se interesează decât de soldații de plumb și nu vorbește decât germana. Ei se căsătoresc la 21 august 1745. Ecaterina avea 16 ani, iar Petru, 17. Aici începe drama. Destinul amoroș al Ecaterinei se va hotărî în noaptea nunții. Îmbrăcată într-o cămașă de noapte roz, mireasa își așteaptă soțul... timp de mai multe ore. În zori, Petru își face apariția beat mort în patul conjugal și nu-i mai rămâne decât să se culce. Această situație durează ani la rând, căsătoria nefiind consumată. În realitate Petru suferea de aceeași malformație ca și Ludovic al XVI-lea; o fimoză ce-i provoca dureri mari la contact sexual. Castitatea pe care soțul ei i-o impunea soției sale explică în parte, cele ce au urmat, aceea bulimie sexuală de care nu va scăpa până la moarte. Anii trec. În vara anului 1752, primul său amant este Serghei Saltikov, un tânăr nobil de 26 de ani, iar Ecaterina începe să aibă prima grijă: ce va face dacă va rămâne însărcinată. Într-o zi, cu ajutorul unor prieteni, îl îmbată pe Petru și acesta este operat de un medic... sub masă, în stare de inconștiență din cauza alcoolului.

(continuare în pag. a 4-a)

Comoara din sudul Transilvaniei

Există zone specifice folclorului fiecărei națiuni, unde obiceiurile, datinile, melodiile, textele, portul popular se constituie în entitate spirituală inconfundabilă. Se pare ca un teritoriu de real interes cultural pentru România trebuie așezat în sudul Transilvaniei, în Ținutul Pădurenilor din Hunedoara și Țara Hațegului. Aici, în satele Cerbăl, Feregi, Ghelari, Lelese, Socet, Grădiște, Nucșoara, Ohaba, Păucinești, Râu de Mori, se păstrează, indiscutabil, o parte din ființa neamului românesc. Așa se explică interesul constant al cercetătorilor români și străini pentru comoara folclorică din sudul Transilvaniei. Nu întâmplător, când Bela Bartok a ținut să exemplifice în 1914 la Budapesta puritatea stilului interpretativ românesc și vechimea folclorului nostru, el a invitat în capitala Ungariei o interpretă din satul Cerbăl. Publicând în 1935 studiul **Muzica populară românească**, marele compozitor și folclorist ungar afirma că, pe baza cunoștințelor noastre de astăzi, exceptând hora lungă, creația populară din județul Hunedoara poate fi considerată (alături de cea bihoreană) «drept cea mai caracteristică muzica populară românească». Într-adevăr, persistența melodiilor cu structuri pentatonice și a cadenței frigice ne trimite cu gândul la timpurile străvechii Elade, la momentul de etnogeneză a poporului român. Fără a încerca o cronologizare a cercetărilor de folclor în sudul Transilvaniei, deținem date precise că Teodor T. Burada a întreprins în 1879-1880 o călătorie pe aceste meleaguri. Semnalarea pentru prima oară a Cântecului bradului și a Cântecului cununii de către muzicologul ieșean, două obiceiuri folclorice ce se păstrează și azi în ținutul Hunedoarei, ne îndreptățește să luăm ca un prețios punct de pornire al investigațiilor deceniul al șaptelea din secolul al XIX-lea. Mai mult, Teodor T. Burada a întâlnit în acest ținut un alt folclorist ce se ocupa deja de adunarea textelor populare — Ioan Pop-Reteganul.

Elena JURJESCU

Avantajele unificării poparelor

Câte țări mari, care formează acum o unitate, erau formate nu cu mult timp în urmă, din State separate care se războiau între ele! Într-o zi ele au înțeles că unitatea era preferabilă și, după ce s-a făcut, ele au devenit veritabile puteri. Dar este încă o etapă insuficientă, căci fiecare din aceste țări ce reprezintă realmente o putere reală, simte că vecinul îi face concurență: este neliniștită, celălalt la fel, și iată-le deci pregătindu-și armamentele. Atunci, cum credeți că se va sfârși aceasta? Printr-o distrugere reciprocă.

Toate țările trebuie să înțeleagă deci că a venit momentul pentru o unitate mult mai vastă, mult mai largă: toate Statele de pe pământ trebuie să se unească și această unificare, ca și în organismul uman, va produce sănătatea, bunăstarea, forța. Omenirea n-a ajuns încă să fie sănătoasă: ea este bolnavă, canceroasă pentru că filozofia separării domnește peste tot. Fiecare încearcă să lucreze numai pentru țara sa, pentru familia sa, pentru el însuși. Ei bine, această tendință va crea mereu complicații și războaie, căci în această împărțire vor exista totdeauna interesele unora sau altora care vor fi rănite. Trebuie acum simplificate lucrurile, convinse țările lumii întregi că, dacă acceptă să se unească, toți oamenii vor trăi mult mai bine: nimănui nu-i va lipsi nimic, toți vor trăi în abundență, liberi să călătorească, să se întâlnească, să se iubească, să se distreze, să creeze.

În trecut, când omul nu era în stare să-și lărgească orizontul conștiinței în afara intereselor castei sale, tribului sau națiunii sale, ideile de separare își aveau rațiunea lor de a exista. Chiar mari Inițiați, ca Moise, de exemplu, au întreținut aceste idei, că trebuie luptat împotriva popoarelor străine, și Moise însuși lua parte la aceste războaie, în acea epocă era imposibil de a face înțeleasă dragostea fraternă și necesitatea unei familii universale. Dar acum, este altfel, și cu rapiditatea mijloacelor de comunicare și informare, pământul a devenit, deodată atât de mic încât este momentul pentru oameni să înțeleagă că trebuie să suprimă frontierele și să se unească, pentru ca lumea întreagă să devină o familie. Se duce război, dar pentru a apăra ce? Priviți cum toți se încăpățânează să apere o stare de lucruri care este destinată dispariției! Curând vor fi rușinați să descopere cât de mărginit era punctul lor de vedere.

Totuși, la ora actuală se constată că o întreagă muncă se încheagă în conștiințe, și veți vedea cum se va intensifica, grație, dacă

nu adulților, atunci tinerilor. Căci deja, se observă cum tinerii îi obligă pe adulți să-și lărgească concepțiile, să renunțe la rasism, naționalism, la intoleranță: ei nu mai pot suporta aceste idei înguste care sânt la originea tuturor războaielor. Da, vine un tineret care va zdruncina din temelii totul în lume: atât în Rusia cât și în America, el va săvârși o revoluție formidabilă.

Conducătorii politici își închipuie, de multe ori, că destinul unei țări este în mâinile lor. Poate, câțva timp, pot să aibă această iluzie, dar aceasta nu durează. Toți aceia care au crezut că totul depinde de ei au sfârșit rău. Tiranii sfârșesc întotdeauna rău: fac să cadă câteva capete, și apoi într-o zi, va cădea capul lor, într-o manieră sau alta. Căci, în realitate, nu oamenii — cât de puternici ar fi ei — dirijează destinul omenirii, ci foarte înalte Entități invizibile care observă și controlează cursul evenimentelor.

Priviți toate aceste imperii formidabile care au făcut să tremure lumea, și care au dispărut, îngropate în pulbere sau în nisipurile deșertului! Da, există alte Inteligențe, alte Forțe care lucrează într-un scop pe care noi nu îl cunoaștem. Trebuie deci ca oamenii să încerce să înțeleagă și să fie mai smeriți dacă nu, mai devreme sau mai târziu, își vor sparge capul. Chiar și societățile secrete care credeau că vor domina lumea, n-au ajuns niciodată s-o facă, și multe dintre ele au și dispărut astfel, în timp ce, acei care urmează proiectele Divinității, marii Inițiați, chiar dacă au fost adesea călcați în picioare și masacrați, idealul lor, acesta n-a dispărut niciodată. Căci proiectele Divinității, înseamnă totdeauna mântuirea omenirii; eliberarea, fericirea sa, și ele se vor realiza!

Cu câteva decenii în urmă, Francezul care ar fi îndrăznit să preconizeze o reconciliere cu Germanii ar fi fost împușcat. Acum, când este o idee dobândită, nu se mai împușcă nici Francezii, nici Germanii; ei își întind mâinile, își fac vizite, se iubesc și chiar aduc pe lume gramezi de mici franco-germani! Atunci, de ce n-ar fi o reconciliere între toate celelalte popoare? Germanii și Francezii au devenit prieteni, bine, am înțeles, dar aceasta n-a schimbat mare lucru: alți dușmani așteaptă la pândă momentul de a-i înghiți. Trebuie deci făcută o unitate mult mai vastă pentru a putea scăpa cu adevărat de toate pericolele. Dacă nu, sărmanii oameni, nici armele, nici diplomațiile lor nu îi vor salva. Dar în curând, în fața amenințărilor care vor plana peste omenire, toți vor fi obligați să-și întindă mâna.

Omraam Mikhael AĎVANHOV

A mai pierit o zi

(urmăre din pag. 1)

A mai lunecat încă o zi în univers! Și tot ce a mai rămas în mine este doar umbra zilelor arzânde pe acest pământ. Urma lor de scrum. A zilelor care au ars în mine cu flăcări și putere. Care m-au înconjurat ca un șarpe boa constrictor, gata să mă sufocă sub forța iluziilor lor de foc.

A mai pierit o zi în Univers! Și, odată cu ea, și în mine a mai pierit un stâlp al puterii de a mai fi întreg. O, câte zile pierdute, tot atâția stâlpi șubreziți și căzuți la pământ. Stâlpi care mi susțineau temelia existenței. Când voi ajunge la zilele de pe urmă, spre aducerea aminte a flăcării care ardea în ele, le voi mai putea oare păstra intacte? Sau ele zilele mele, ca stâlpii șubreziți, se vor prăbuși din picioare, fără veste, ca o zidire sub cu-tremurul neanunțat, acoperindu-mă sub ele?

Ah, domnilor, a mai pierit o zi din Univers!

Ce vor...

Hai să vedem ce vor cei din extrema dreaptă: De altfel ei mi-au făcut stăruitor curte ca să mă atragă în cuiburile lor. Eu însă, un tip prea de tot subjugat libertății și aservit neatarnării ca să mă fi putut converti la o sectă, unde să mi se ceară să accept viața așa cum mi-o propun alții și nu după cum o doresc eu și gândesc eu însumi, ba mai grav, să-mi impună apoi, nu să-mi propună. Erau între ei exemplare rare de gândire și demnitate.

În programul lor politic figura o idee măreață — dacă politicul, mai ales aici la noi, mai poate da măreție vreunei idei —, aceea de a crea un nou om, o nouă tipologie națională, eliberată de servitutele, lașitățile, fanarismele, turcismele, țigănia, gopergia, versalitatea și delăsările de până acum și să creeze un om care să impună prin demnitate, onoare, ambiții nobile, mândrie de neam și cutezanță de a impune lumii o atare mândrie prin eroism și jertfa. Ripostă firească la adresa comunismului și-a iudaismului — agentul lui.

Erau zburliți rău. Credeau că vor îndrepta relele și vor instaura un regim al prosperității și demnității naționale prin mărșăluiri, ceremonii religioase și acte de sacrificiu și omor.

“Dar dacă spuneți că programul vostru este singurul salvator și singurul în măsură să ne înalțe din umilință și mizerie și rușine, atunci de ce interziceți opoziția? i-am întrebat cu naivă întrebare. A nu permite nimănui să te tragă la răspundere de ceea ce faci, înseamnă a te erija în faraon, în despot, în tiran, în monstru. A nu da socoteală în fața parlamentului țării de actele tale, înseamnă paranoie. A instaura la putere propriul tău bun plac, nu este altceva decât a duce țara de răpă. Din clipa când o dictatură a fost instaurată la putere, din acea clipă a și început procesul de parvenire a lichelelor și gealaților, a ispravnicilor de tot felul și de toată nimicnicia și de retragere în umbră a conștiințelor sensibile și capabile, demne și cinstitute. Dictatură este sinonim cu lașitate. Totalitarism înseamnă imbecilizare. Dacă suprimi opoziția înseamnă că ți-e frică de tine, deci ești laș. Dușmanul cel mai de temut al dictatorilor este libertatea, cu toate virtuțile câte le naște, și numai ea, iar abolirea ei înseamnă dezumanizare. Dacă ziceți că vreți să creați un om demn și că voi, promotorii acestei idei, vă considerați demni de a-l împlini, atunci aveți curajul și sfidăți opoziția, dovedind-o neputincioasă, arătându-vă în același timp, prin aceasta, propria voastră tărie. Și de ce vă dedați la asasinat? Există un alt fel de a-ți lichida adversarii: să-i dovedești nemernici prin aceea ce nu sânt în stare să facă ori prin ceea ce fac în netrebnicia lor. Singurul asasinat, nu numai îndreptățit, dar și imperios, este acela îndreptat împotriva dictatorilor. Politica nu se face cu zburlirea părului peste frunte — probabil ca să-i ascundă goliciunea —, cu marșuri, prohoade, bocete și apelul morților, ci cu îndelungă

Teohar MIHADAȘ
(continuare în pag. a 6-a)

Dialog postum cu Ion Agârbiceanu

La începutul anului 1960, îmi apăruse în culegerea Limbă și literatură (IV) un studiu, cu titlul: Mijloace artistice originale și opera lui I. Agârbiceanu. Am trimis un extras din această lucrare și scriitorului Agârbiceanu, de la care am primit o scrisoare în care erau incluse și unele precizări în legătură cu folosirea regionalismelor în operele sale: «Multe din regionalismele ce semnalai — îmi scria — le-am folosit anume, socotindu-le vrednice să intre în fluxul limbei noastre; multe cuvinte au fost greșit culese, și altele au fost culese după pronunția culegătorilor. Eu n-am scris niciodată mâine, câine etc., dar în tipar așa au eșit». Și în alt loc: «Am și lucrări în care nu mai intră cuvinte neliterare, cum e Dolor, Pustnicul și ucenicul său etc., dar acestea nu se mai reeditează acum. După cum nu se reeditează nici primele mele două romane: Legea trupului și Legea minții» în care pun probleme înalt omenești...».

După acest prim contact epistolar, corespondența dintre mine și scriitorul Ion Agârbiceanu a continuat aproape doi ani, până în 1962.

Scrisoarea pe care o publicăm acum are un caracter aparte. Ea conține mărturisiri în legătură cu activitatea sa literară, provocate de o scrisoare a mea în care îi adresam scriitorului opt întrebări menite să declanșeze noi confesiuni care să întregească pe cele mai vechi (publicate în Revista Fundațiilor sau pe cele din Tribuna, 1957, sau Luceafărul, 1962). N-am folosit până acum nicăieri prețioasele răspunsuri, aceasta și din cauza trecerii neașteptate în eternitate a lui Ion Agârbiceanu.

Iată, mai întâi, cele opt întrebări, după care publicăm, in extenso, scrisoarea de răspuns:

1. Care au fost momentele cruciale ale vieții dvs. și ce semnificație prezintă ele pentru opera pe care ați creat-o?

2. Cum ați devenit scriitor?

3. Ce înțelegeți printr-o operă literară cu adevărat mare?

4. Care sânt — după părerea dvs. — operele literare personale pe care le considerați cele mai valoroase?

5. Cum explicați dvs. trecerea de la povestire, schiță și nuvelă la roman? Considerați că romanul are un specific al său, deosebit de al nuvelei și povestirilor? Care considerați în acest sens — că ar fi specificul romanelor pe care le-ați scris?

6. Care sânt ideile estetice pe care le-ați profesat și pe care le-ați vroit realizate în operele dvs.?

7. Ce părere aveți despre lumea în care ați trăit și ați scris?

8. Ca scriitor cu o îndelungată experiență literară, ce îndrumări ați putea da tinerilor scriitori, care se afirmă astăzi?

Simion BĂRBULESCU

Cluj 8 II '62

Stimate Domnule Profesor,

Mă bucur de succesul avut la examen și vă felicit. La întrebările ce-mi puneți aveți răspunsul meu în conferința Mărturisiri pe care am ținut-o la Facultatea de litere din București și publicată în Revista Fundației, cred că înainte de 1940. Profesorul Caracostea (?) ceruse astfel de mărturisiri de la mai mulți scriitori.

Momente cruciale în viață? Cred ca unul singur: când am ajuns la conștiința de mine însumi, și la cunoștința existenței lui Dumnezeu, în primii doi ani de Seminar la Facultatea teologică la Legea minții.

Cum am ajuns scriitor nu știu, poate pentru că mi-a plăcut literatura, și în deosebi ceea ce se publica în Sămănătorul prin anii 1902—1904.

Operă literară mare? Care reda viața cu atâta puternică realitate, încât o simți din fiecare rând, te pătrunde și epuizează un sector de viață și în erou și în tine însuși.

Lucrări proprii mai realizate? În proza scurtă: Fefelega, Luminița, Dura lex, Adăpost de-o noapte, Iarnă grea, Cerșitorul. Apoi, bucățile din Amintirile (Zăpada, Turis tus, Pe lună) și din File din cartea naturii.

Lucrări mai mari: Popa Mân, Jandarmul, Păscălierul, Faraonii, Stana, Dolor.

Romane: Am trecut de la schiță și povestiri la romane, simțind necesitatea de-a zugrăvi fragmente mai mari din viața ardelenescă, în deosebi, dar cu psihologii general omenești. Mai reușit pare romanul Arhanghelii și cred că Strigoii — în manuscris încă, dar eu țin mai mult la Legea trupului și Legea minții Nu le-am vroit didactice ci am zugrăvit caractere de ispravă, — cum sunt destule în viața [] Ion Florea din Legea trupului, deși e un caracter integru, cade [...] Rămâne singurul tip cunoscut de mine în literatură care-și ridică viața pentru a nu se tăvăli mai departe în păcat. Pentru defraudare, sărăcie, căderea

din situații înalte, se sinucid mulți oameni. Dar pentru adulter nu știu să se fi sinucis vreun erou de roman.

N-am urmărit idei estetice. Când emoția îmi pune condeul în mână nu mă gândesc decât la urmărirea vieții personajului respectiv. Nu cunosc canoane de școli literare, ci numai pe ale psihologiei omenești.

Societatea românească din Ardeal era până la Unire—frământată de probleme naționale mai ales. Noi nu aveam boieri români, nici proletariat industrial, decât în mici proporții, iar sărăcia țăranilor nu era de proporții tragice, ca în vechiul regat.— în romane am prins fragmente din luptele naționale, și în Casa cultă am arătat părțile slabe ale vieții intelectualilor. După unire în Răbojul s. Petru și Sectarii am satirizat relele ce se iveau în marea societate.

Fiindcă pomenești de articolul din Tribuna despre Creangă vă semnalez o grosolană greșală de tipar. La sfârșitul primului alineat a se citi, «El este întâiul creator care a sporit numărul cetățenilor români», în loc de «marilor autori români, — care e o absurditate.

Sfat tinerilor scriitori? Să citească, și să fie sinceri. Să nu scrie decât ceea ce le spune conștiința că simțesc.

În colo cu sănătate ! Si pe aici e multa gripă.

Al Dv. Ion AGÂRBICEANU

D a m i n o z e

I
Dunărea iubirii
M a trădat în matcă
De la Popa Puiu,
Pân la Popa Șapcă!

II
Pentru că slăvisem
Patria și slova,
Mi au adus călăii
Lanțuri la Craiova!

III
Ce nu poate țara,
Poate secretara!

IV
Cine-a plâns odată pentru țară,
Ăla nu mai plânge-a doua oară.

V
Pe Damian să-l dai afară
Nu din casă, ci din țară!

VI
Drepturile omului
Stau în vârful pomului
Stau în pom și stau în stele
Ca să nu ajungi la ele!

VII
Belșugul toamnei crește iar
Cinci telegrame la hectar.

VIII
Eu din toată România,
Am iubit numai fâșia!

IX
Astăzi te iubește domnișoară,
Cel mai dulce trădător de țară.

Damian URECHE

Adagii

Geniul nu se amână pe sine,

*

Când femeia a declarat bărbatului prietenie și numai prietenie, e grav pentru amândoi: pentru bărbat, pentru că a început să nu mai existe, iar pentru femeie, fiindcă se consacră unei virtuți în care este mediocră.

*

Sora cea mai mică a dragostei e sila. Cu timpul, cele două surori ajung de aceeași vârstă. Proștia se mai iartă, plăcerile se plătesc. Ferice de proștii ce abuzează de plăcere: plătesc pe jumătate !

*

Adevărul e sâmburele cu coaja cea mai groasă.
Gândirea trece prin cuvânt, ca vântul prin arbori.

*

Frumusețea este un caz particular al inutilului și minimum-ul lui necesar. Inutilul este divin, și în felul acesta resimțim divinul din frumusețe. Frumusețea cutremură. Opera adâncă refuză sclipirea, ca pe orice fenomen de suprafață și nu de structură, fiindu-i insuficientă pentru a o reprezenta ca stil. Acceptă mai ușor frivolitatea, mod de odihnă al profunzimii.

*

Contemplare - alungirea timpului prin neact.

*

De ce faci pauze - încerci moartea ?

*

Spuse slabul: - Destinule, spune-mi numai când voi fi fericit !
Așa începe sfârșitul: nu te mai miră nimic.

C.D. ZELETIN

“Elevi, să nu uitați, căpitanul Antonescu a fost mutat de la comanda escadronului acesta pentru că nu a vrut să execute un ordin ilegal al Palatului”

Mareșalul

Unul dintre aceia care au contribuit la arestarea mareșalului Ion Antonescu la 23 august 1944, pe atunci colonel, ulterior generalul Emilian Ionescu a redactat, în perioada 1970-1975, o notă cu spicuirii din viața și activitatea mareșalului Ion Antonescu, pe baza unor relatări personale ale generalilor Constantin Sănătescu, Marcel Olteanu (senior), Valeriu Selescu, Victor Dombrowski, Gh. Potopeanu și a colonelilor Aurel Mălinescu și Romeo Zaharia. Normal, ținând cont de postura în care s-a aflat fiecare în acel zăbuciat august 1944 - aceste însemnări sunt părtinitoare. Cu toate acestea, în ciuda inamicității care o aveau față de Ion Antonescu în relațiile lor nu au putut să facă să nu transpară și o serie de calități ale aceluia pe care l-au trădat într-un moment crucial pentru evoluția țării noastre. Redăm în continuare pasajele care se referă la perioada 1902-1920 din viața lui Ion Antonescu.

În toamna anului 1902, Ion Antonescu intră ca elev în Școala de Ofițeri de Cavalerie unde își dispută întâietatea cu colegul său Gheorghe Argeșeanu, mai târziu ajuns general, ministru de război și chiar Președintele Consiliului de Miniștri. Arată colegului său multă ură și invidie care s-a manifestat în tot lungul carierei. În 1933 pe timpul manevrelor regale, Antonescu, ajuns general și șef al Marelui Stat Major, conducător al manevrelor, i-a făcut, în fața regelui Carol al II-lea, o aspră critică fostului său coleg și camarad de arme, generalul Gheorghe Argeșeanu, critică considerată de cei prezenți nedreaptă și plină de ură.

Nu l-a uitat pe Argeșeanu niciodată și când Antonescu avea ocazia, bineînțeles când îndeplinea înalte funcții de stat, îl lovea cu furie. Ultima a fost în toamna lui 1940 când, ajuns Conducător al Statului, printre primii generali îndepărtați din armată a figurat și generalul Gheorghe Argeșeanu.

Ura lui Antonescu provenea și din faptul că Argeșeanu venise în Școala de Cavalerie în ultimul an, din Școala de Artilerie, cu o pregătire mai serioasă din toate punctele de vedere.

Ion Antonescu a fost avansat la gradul de sublocotenent la 1 iulie 1904. Avea posibilitatea, ca șef de promoție, să ceară să fie repartizat în unul din regimentele de cavalerie din capitala țării; a preferat, ca un omagiu adus tatălui său care a servit multă vreme în Regimentul 1 Roșiori, să se ducă în această unitate de provincie la Galați.

Ca tânăr ofițer a dus o viață sobră, spre deosebire de camarazii săi “călăreți”, care pe acele vremuri, datorită tinereții și elanului armei, petreceau zgomotos în timpul liber. Din această cauză între Antonescu și camarazii săi erau dese dispute și aceștia îl porecliseră “câinele roșu”. Antonescu era o fire studiosă încă din tinerețe, îl pasiona istoria și filosofia. În foile sale calitative era notat cu excepțional, dar și cu aluzii la caracterul său dur și câteodată foarte îndrăzneț față de superiorii săi.

Primește gradul de locotenent la 10 mai 1908 și cu acest grad urmează în anii 1909-1911 cursurile Școlii Superioare de Război pe care o absolvă în excelente condiții. Comandantul școlii era, pe atunci, un locotenent-colonel tot cu numele de Antonescu dar fără a fi rude. Colonelul Antonescu îl aprecia pe locotenentul elev Ion Antonescu în special pentru curajul cu care își susținea părerile (soluțiile).

În timpul școlii, Ion Antonescu a avut un conflict grav cu profesorul său de istorie militară, maiorul Stratilescu, acuzându-l pe acesta, deoarece îi dăduse o notă mică la lucrare scrisă, că nu cunoaște destul de bine subiectul dat spre tratare. Conflictul a ajuns până la comandantul școlii și Ion Antonescu i-a raportat acestuia că dacă el ar fi profesorul lui Stratilescu i-ar pune o notă mai mică acestuia din urmă ca nota dată de Stratilescu lui.

Ca un omagiu adus fostului său comandant de Școală Superioară de Război, Ion Antonescu, ajuns șef al Marelui Stat Major, în anul 1933, a ordonat ca bustul locotenent-colonelului Antonescu să fie așezat în cabinetul său de lucru.

După absolvirea Școlii Superioare de Război, în anul 1911, a fost mutat pentru puțină vreme în garnizoana Constanța, ca adjunct al generalului comandant de garnizoană. Cu prilejul inspecțiilor pe teren, Ion Antonescu, datorită firii sale impulsive, la diferitele critici lua cuvântul, fără aprobarea generalului său, aducând observații “caustice” diferiților șefi din subordinea generalului. La plecarea din aceasta funcție a fost caracterizat ca un ofițer bine pregătit, dar dur și îndrăzneț.

Decorând bravii ostași români

La Constanța a cunoscut, ca domnișoară, pe viitoarea lui soție, care atunci i-a refuzat cererea în căsătorie.

La 1 aprilie 1913 a fost avansat la gradul de căpitan și mutat la Școala de Ofițeri de Cavalerie de la Târgoviște, comandată de colonelul Portocală. Acolo, Antonescu primește comanda escadronului de elevi, având ca ofițeri subalterni, comandanți de plutoane, pe locotenenții C. Sănătescu, C. Niculescu, I. Fierarii și T. Radu. Și cu această ocazie s-a remarcat prin severitate și disciplina de fier pe care o pretindea ofițerilor și elevilor săi.

Nu este lipsit de interes să prezint o întâmplare din timpul cât a servit la Târgoviște. În escadronul său exista și elevul Romalo, fiul directorului Romalo, medicul Palatului, care crescuse împreună cu tânărul prinț Carol. Elevul Romalo este invitat oficial, într-o

Zămbind istoriei

duminică, la Palatul Regal, ca să participe la un ceai dansant dat de prinț. Comandantul Școlii, colonelul Portocală dă ordinul respectiv căpitanului Antonescu. Acesta nu dă încuviințarea elevului Romalo să părăsească cazarma deoarece, colegii săi fuseseră consemnați în școală pentru acea duminică. Ca urmare - sub o formă deghizată - după câteva luni căpitanul Antonescu este mutat ca ofițer de stat major la comandamentul Corpului IV Armată de la Iași, comandat de generalul Constantin Prezan. La plecare, Ion Antonescu ține o scurtă cuvântare elevilor, cu următoarea încheiere:

“Elevi, să nu uitați, căpitanul Antonescu a fost mutat de la comanda escadronului acesta pentru că nu a vrut să execute un ordin ilegal al Palatului”.

Cât de vechi sunt unele resentimente! Cele de mai sus au fost povestite de către generalul Sănătescu regelui Mihai, de față fiind și eu.

La Corpul IV de Armată a îndeplinit funcția de șef al Operațiilor. După declararea războiului (15 august 1916), Corpul IV de Armată devine Armata de Nord, tot sub comanda generalului Prezan, care menține pe maiorul Antonescu la Secția Operațiilor; între timp, la 1 noiembrie 1916, Antonescu fusese avansat maior. În operații, Antonescu dovedește mult curaj și propune soluții conforme cu realitatea, în bătălia Bucureștilor, din noiembrie 1916, maiorul Antonescu ia parte la concepția strategică a bătăliei salvatoare, plan bine chibzuit, dar care, din păcate, din cauza situației generale și a lipsei de ajutor din partea aliaților, a avut un rezultat negativ, adică retragerea generală în Moldova. După război, Antonescu a fost mult preocupat de soarta bătăliei de onoare a Bucureștilor și își reamintesc de septembrie 1927, la examenul de absolvire al Școlii Superioare de Război; la comanda școlii era colonelul Ion Antonescu; subiectul probei scrise de strategie a fost aidoma cu situația din preajma bătăliei Bucureștilor din toamna anului 1916, natural cu forțele și tehnica de luptă din vremea noastră (1927). În examenul oral am discutat destul de mult asupra acestui subiect cu Ion Antonescu.

Odată cu reorganizarea armatei române, din primăvara anului 1917, în Moldova, generalul Prezan primește conducerea Marelui Cartier General și, bineînțeles, îl ia pe lângă el și pe Antonescu, ajuns acum la gradul de locotenent colonel, ca șef al operațiilor. Gurile rele au lansat zvonul că Antonescu se bucura și de grațiile soției generalului Prezan.

Pe timpul bătăliei de la Oituz, din august-septembrie 1917, generalul Alexandru Averescu, comandantul Armatei a II-a este acuzat de Marele Cartier General că își fărâmițează forțele și le întrebunțează neconform cu situația frontului și nevoilor operative. Între Armata a II-a și Marele Cartier General iau naștere o serie de corespondențe cu caracter caustic. Averescu este informat că locotenent-colonelul Antonescu este cel care dă sugestiile pentru întocmirea unor ordine cu caracter observator, toate semnate chiar de Comandantul Șef, regele Ferdinand (vezi „Notițe zilnice” de general Averescu). Averescu nu uită această perioadă și, la momentul oportun, îl are în vedere pe „roșcovanul ofițer de stat major de la Marele Cartier General.

După cum se știe, odată cu formarea guvernului Averescu (la februarie 1918) generalul Prezan este pensionat, iar locotenent colonelul Ion Antonescu este mutat în Basarabia la Regimentul 7 Roșiori, odată cu pacea de la Buftea; la 26 martie 1918, guvernul prezidat de Alexandru Marghiloman semnează tratatul de pace de la București, în palatul de la Cotroceni.

Demn, în fața unui Hitler curtenitor

Dr. Jipa ROTARU

VIAȚA SENTIMENTALĂ A ECATERINEI A II-A A RUSIEI

(urmăre din pag. 2)

Timpul trece și prinzând curaj el intră în patul soției sale și își îndeplinește obligația conjugală pentru prima dată, dar nu observă că soția sa nu mai era virgină. Din legătura Ecaterinei cu Serghei se naște un băiat - Pavel Petrovici - recunoscut oficial de soțul acesteia. În ce-l privește, Serghei este trimis de amanta sa în străinătate și înlocuit de un nobil polonez de 23 de ani - Stanislas Poniatowski. Între timp, Petru își găsește o amantă - Elisabeta Voronțova - șchioapă, cu fața ciupită de vărsat, dar cu un temperament de foc, pe care o prezintă Ecaterinei.

După 4 ani de bune servicii în patul suveranei, Stanislas este trimis în Polonia. Intră atunci în viața ei un al treilea bărbat, un strălucit ofițer de cavalerie de 25 de ani, bețiv, fustangiu, cu corp athletic, pe nume Orlov. Dar acum Ecaterina este roasă de o altă ambiție: să devină stăpână absolută a Rusiei. După cum era și normal la moartea Elisabetei, Petru urcă pe tron și ia numele de Petru al III-lea, fiind nepotul lui Petru cel Mare. Dar va comite numeroase greșeli. Ecaterina prin intermediul lui Orlov intră în contact cu o serie de înalți ofițeri din armata imperială și împreună cu aceștia urzește un complot împotriva soțului ei și reușește să ducă la bun sfârșit un puci. Astfel Petru beat este închis în iunie 1762 într-o fortăreață din apropiere de Sankt Petersburg. Acolo din porunca Ecaterinei, tatăl lui Orlov îl sugrumă și aceasta devine stăpână absolută a Rusiei, fiind încoronată în septembrie 1762, cu aprobarea armatei și a poporului.

Pentru țarina începe o nouă viață dedicată nu puținelor ei obligații. Ea dovedește calități deosebite în politică și diplomație, justificând numele de Ecaterina cea Mare pe care istoria i-l atribuie. Dar aceste obligații imperiale nu o îndepărtează de la vechile ei patimi amoroase. Niciodată, în cei 34 de ani de domnie, exigențele alcoolului n-au făcut o să-și neglijeze celelate îndatoriri.

Legătura ei cu Orlov va dura exact 13 ani de pasiune la început, urmași de liniște și rutină.

În cele din urmă se instalează plictiseala ca în majoritatea căsătoriilor. Ea îi face cadou la despărțire palatul Gatchina ce avea pereții acoperiți cu fresce erotice, mobile ornate cu membre virile, sexuri feminine și sculpturi reprezentând acuplări frenetice. Înlocuitorul acestuia este Alexei Vasilcikov, un ofițer în vârstă de 28 de ani. La 43 de ani fără rușine și lipsită de cel mai elementar simț al pudorii își instalează amantul oficial în palat. Curând însă aceasta nu o mai satisface în pretențiile ei tot mai insolite și drept recompensă la despărțire ea îi oferă 100000 ruble, un palat la Moscova și o rentă anuală de 20000 ruble. În acest moment al vieții sale - avea 45 de ani - ea va cunoaște cea mai mare și cea mai scurtă dragoste - iubirea pentru Potemkin, care era cu 10 ani mai tânăr decât ea. Pentru prima dată ea îl asociază la putere. Foarte inteligent, cultivat, acesta se comportă ca un consilier priceput și activ. În 1776 legăturile intime dintre cei doi iau sfârșit, dar Potemkin rămâne cel mai bun prieten al ei, cel care va alege toți amanții țarinei. Următorul este un ucrainian de 37 de ani - Petru Zavadovski. Totul se va petrece de acum în colo ca în cazul tânărului nobil cu inițialele R.K. Cu Zavadovski nu va întreține legături decât o vară, după care îl concediază cu 50000 ruble rentă anuală și-l înlocuiește cu Simon Zorici, 32 de ani. Simon este atât de fericit că a fost acceptat de Ecaterina încât oferă cele 100000 ruble primite cadou lui Potemkin, care le acceptă, creând astfel un precedent de care țin seama toți de acum încolo. Urmează Ivan Rimski Korsakov, 24 de ani, legătură ce durează un an, lăsând locul în 1779, lui Aleksandr Sanskoi. Ecaterina nu-și ascunde aventurile și nici gustul pentru bărbați din ce în ce mai tineri. Următorul este Alexandr Iermalov - 31 de ani. Acesta primește la despărțire 130000 ruble.

În 1789, la vârsta de 60 de ani, respectabilă pentru o femeie, țarina Ecaterina era obeză, părul îl avea alb și picioarele umflate. Și totuși își continuă aventurile amoroase. La 67 de ani când a murit ea a putut face bilanțul bărbaților cu care a trăit: 1 soț, 14 amanți tineri și o mulțime de cunoștințe pasagere. Drept cadouri de despărțire, ea a oferit 92820 milioane de ruble.

„În al cifrelor exacte fiind absolvent al Facultății de Matematică – Universitatea de Vest – Timișoara, promoția 1989, Ovidiu Ganț se caracterizează printr-o punctualitate nemțească și mai ales prin respectarea promisiunilor făcute. Atât ca dascăl, cât și ca om politic și-a cântărit întotdeauna vorbele cunoscând adevăratul preț al cuvântului. Deviza domniei sale a rămas: „Mai bine fac mai mult decât spun, decât să nu-mi îndeplinesc promisiunea”.

Ovidiu Ganț s-a născut în anul 1966, la Deta, și, face parte din pleiada oamenilor politici tineri și de viitor, care au avut curajul să se înhame la „căruța tranziției”, tranziție atât de lungă și controversată dând un suflu nou, o concepție modernă și un plus de energie în departamentul pe care-l conduce. Liceul l-a absolvit la bine-cunoscutul Colegiu Național „D. Loga” din Timișoara. Devenind dascăl de mate-matică a predat la liceul „Coriolan Brediceanu” din Lugoj, iar din 1998 devine directorul Liceului Nikolaus Lenau din Timișoara.

Pentru munca asiduă pe care o depune dar și pentru atitudinea pe care o are față de recunoașterea, consolidarea și reabilitarea minorităților naționale, în anul 2001, domnul Ovidiu Ganț, este numit Secretar de Stat la Departamentul pentru minorități care inițial a funcționat la Ministerul Informațiilor Publice, astăzi fiind în subordinea directă a Primului ministru, Adrian Năstase.

- Domnule Secretar de Stat vorbiți-ne vă rog despre problema statutului maghiarilor, problemă reactualizată de curând.

- În urma observațiilor Comisiei de la Veneția, dar și a schimbării de Guvern din Ungaria s-a trecut la modificarea legii de către partea ungară în baza unui memorandum de înțelegere româno maghiar.

Ținând cont de observațiile făcute de partea română s-au făcut modificările de rigoare, urmând ca cel mai târziu în toamnă, cei doi premieri, român și maghiar, să semneze un tratat în acest sens.

- Ce activități mai importante susținute de minorități avem în această lună?

- Amintesc Festivalul minorităților naționale de la Sighișoara. El se va desfășura în perioada 22-24 august. Această mișcare culturală, desfășurată în orașul burg Sighișoara a devenit tradițională. În mod sigur la festival vor fi prezente și formațiile din Timiș ale germanilor, sârbilor, bulgarilor și slovacilor.

- Sărbătorii, anul acesta, zece ani de la înființarea departamentului în care lucrați. Ce ne puteți spune despre rezultatele și eficiența lui?

- Într-adevăr se împlinesc zece ani de la crearea „Consiliului Minorităților Naționale” ca organ consultativ al Guvernului pentru acest domeniu. În timpul care s-a scurs s-a edificat un sistem complex din punct de vedere legislativ și instituțional referitor la minoritățile naționale. Trebuie să vă spun că din acest punct de vedere, România satisface criteriile politice de aderare la Uniunea Europeană, îndeplinind dezideratele propuse la Copenhaga.

- Care este relația Guvern-minorități la noi?

- În mod fericit există un dialog instituționalizat între Guvern și minorități. Pe baza protocolurilor politice care există între partidul de guvernământ pe de o parte și Uniunea Democratică a Maghiarilor din România, Forumul Democrat German și Partida Romilor pe de altă parte.

- Romii constituie o problemă?

- Nu, dar există o preocupare specială a Guvernului vizavi de această etnie. S-a întocmit o adevărată strategie pentru îmbunătățirea vieții acestora. Strategia a reclamat un set de măsuri gestionat atât de guvern cât și de organizațiile de romi. Aceste inițiative se

Portret
în oglindă

OVIDIU GANȚ

bucură de finanțări masive de la bugetul de stat cât și prin programe Phare.

- Ce se întâmplă cu romii care împânzesc ilegal Europa?

- Nu e vorba numai de romi. Se pune problema oricărui cetățean român aflat într-o astfel de situație. În aceste cazuri acționează două părți importante. În primul rând, după tratatele de readmisie pe care România le-a semnat cu toate Statele europene, prin care ne obligă să-i readucem în țară pe toți cei plecați ilegal, și, în al doilea rând, prin suspendarea pașapoartelor pe o perioadă de câțiva ani, în cazul comiterii de infracțiuni în străinătate.

- Se mai pune problema autonomiei pe criterii etnice?

- Nu dau nici o șansă de autonomie pe criterii etnice în contextul integrării României în Uniunea Europeană.

Într-o Europă fără granițe, unde libera circulație a persoanelor și dreptul la muncă sunt bine reglementate nu se mai pune o astfel de problemă. Cu atât mai mult cu cât cooperarea transfrontalieră și inter-regională sunt definite ca atare și nu din punct de vedere etnic.

- Ce ne puteți spune despre aromâni din Europa?

- Există un număr mare de aromâni în Bulgaria, Grecia, Macedonia. Au puternice organizații care i reprezintă și luptă pentru drepturile lor, ca minorități naționale, în țările respective. Din păcate această luptă a lor, nu este întotdeauna foarte ușoară.

- Avem noutăți în privința minorităților în România?

- Desigur urmează să apară și la noi o Lege Cadru a Minorităților Naționale care va încununa cadrul legislativ existent – un cadru european pornind chiar de la noua Constituție care urmează să fie adoptată și care prevede

printre altele, dreptul minorităților de a se adresa în limba maternă în justiție și administrație.

- Ce ne puteți spune despre revista „Magazin”?

- Este o publicație pe care o urmăresc de mai multă vreme și datorită contribuțiilor pe care le are domnul Ștefan Tarjoc, un vechi prieten, cu care jucam șah. Cred că publicația „Magazin” vine să suplinească în mod consistent un deficit de informare în sensul abordării problematice legate de aromâni. În consecință vă doresc și în continuare o activitate publicistică prodigioasă pentru informarea cetățenilor.

A consemnat
Petru Vasile TOMOIAGĂ

ARHIVA FOTO „MAGAZIN M-R”

SCRIITORI ÎN UNIFORMĂ

Mult stimate și onorate coane Mișule,

Mi-mi stă în caracter – deși uni zice că n-am dar este o calomnie ordinară – să intervin la mai marii noștri care este astăzi cineva și pe care i-am servit și eu chiar cu fința mea personală, când am făcut închisoare după alegerile din 27, zicându-le „Dă și dumneata pentru mine acumă că și eu am făcut pentru dumneata atuncea”.

Departa de mine acest gând mașinavelic și nu v-aș fi importunat nici acumă dacă n-aș fi fost restrâns de împrejurări să procedez astfel fiind în joc onoarea mea de om, deși unii zice că n-am, dar este o calomnie ordinară – precum și existența familiei mele care deși n-am decât pe Lilica, – soția mea pe care o cunoașteți atât de amănunțit – este totuși foarte numeroasă ca modă și confecțiuni, încălțăminte fină, cofetărie și braserie și chiar dentistă că și l-a pus pe ăla din față care-i lipsea, de-o tachinați dv., pe vremuri, că are strungăriță și ea râdea.

Aceste materii prime, atât de necesare unei femei, dv., le știți mai bine ca mine, ca om galant și crai popular, fiindcă știu că nu v-ați schimbat și ce am auzit de secretara dv., a nouă, să fie într-un ceas bun, cu noroc și spor la lucru.

Venind acum la chestiunea în sine, iată despre ce e vorba, ca să nu vă mai rețiu, știind că sunteți grăbit și aveți atâtea pe cap, mai ceva ca a mea.

Am să vă spun în două cuvinte, toată tărășenia, că știu c-o să mă pricepeți repede, elucidând o imediat căci e de ajuns un cuvânt de la dv. și se face.

Știu că totdeauna dv. ne-ați înțeles și ne-ați ajutat pe noi care v-am servit cu credință prin toate partidele unde am trecut după dv. și chiar în opoziție, că atunci în 27, când m-ați acuzat că am trecut la Averescu, ca fripturist, înaintea dv., nu-i adevărat, căci eu trecusem înaintea numai ca să vă aștept pe dv. știind că veți veni, ceea ce am avut dreptate căci fleorul meu politic nu m-a înșelat niciodată.

Prin urmare eu cu dv. n-am de ce să mă ascunz că sunteți părintele și subținatorul meu și v-am servit întotdeauna, atât cu sufletul cât și cu corpul meu când am fost bătut la alegerilor din 31 și am stat zece zile în pat cu fața în jos, fiind asasinat într-o regiune care nu se putea să stau altfel.

Ori, eu nu vă cer, dv. altceva decât să mi faceți dreptate, ca să-mi salvez cîstea – deși unii zice că n-am dar este o calomnie ordinară – și să pot trăi în societate cu fruntea sus, fiindcă dacă i-am cumpărat o era din economiile mele și nu

Tudor Mușatescu

din banii strănși pentru înzestrarea celei mai cinstite fete din județ și cred că soția mea poate să aibă și ea foarte bine blană de Luther, fără ca eu să fiu acuzat de asemenea fapte inflamante.

Banii pentru înzestrarea fetei din județ au fost depuși toți, cu forme în regulă, la comitet, iar ceea ce lipsește nu mă privește pe mine că cei care pretinde c-o dat și nu sunt trecuți

în ziar, n-am chitanțe, ca să dovedească la comitet că mi-a dat și cât. N-avea decât să ceară chitanțe și le dădeam, dar din momentul ce n-au cerut cu ce pot să dovedească dumnealor că eu nu le-am dat?

Astea sunt numai intrigile cui știu eu, care fiindcă acum a ajuns și el primar, vrea să se răzbeie pe Lilica care nici n-a vrut s-audă de propunerile dumnealui și i-am dat afară din curte și lemnele care mi le-a trimis gratis căci am preferat mai bine să stau sub zero grade, decât să ne mângîm cu untura și untdelemnul dumnealui.

Nu vă mai spun, stimate coane Mișule, ce vorbe a spus acest domn despre dv. în legătură cu Lilica mea, din timpul când trăgeați la noi, la alegeri – căutând a mă face să cred că și copilul – finișorul dumneavoastră – vă seamănă la ochi și la vorbitul cu „R”, fapte ce sunt foarte exacte, iar eu ca părinte sunt mândru de ele, fiind sigur că dumneavoastră v-ați purtat întotdeauna cu Lilica mea într-un mod foarte ireproșabil încât și astăzi vă păstrează fotografia pe ghidronul ei de noapte, cu jobenul în cap și cu decorațiile la piept.

Așa fiind situația, că încă nu m-a trimis la parchet, fiindcă prefectul nostru este un om foarte gentil și nu vrea să ia măsuri până nu se convinge, c-a fost Lilica la el să-l roage și a stat două ceasuri ca să-l convingă, – vă rog, iubite și stimate coane Mișule, să-i dați dv. un telefon de la București prefectului nostru și să-i spuneți că deși sunt absolut nevinovat, în această chestie cu înzestrarea fetei – e mai bine s-o lase încurcată, că cine știe ce mai iese din asta... Iar dacă vă spune ceva de blana Lilichii, v-aș ruga să-i spuneți că această blană i-ați oferit o dv. cadou în calitate de naș al băiatului.

Vă rog, coane Mișule, să mi faceți acest mare serviciu, căci numai dv. mă puteți scăpa și e păcat de reputația mea, deși unii zice că n-am, dar este o calomnie ordinară.

Vă salut cu tot respectul și sunt al dumneavoastră la dispoziție, multe complimente de la Lilica, care vine săptămâna viitoare la București, să vă mulțumească cum știe ea, sărutări de mâini de la finișorul dv. și să trăiți într-un mulți ani.

Al dv. supus,
Tică Mândăchescu

Din lumea plantelor de leac

Teiul

Recoltare: Florile de tei se culeg pe timp uscat la completa lor înflorire, cel puțin la 3 pioara însoțitoare a florii

Uscare. Se face în loc straturi subțiri. Recoltarea și să se facă cu o mască de de tei poate da iritații neplăcute

Întrebuintare: Ceaiul de transpirația în caz de răceli stări gripale și mant al tubului digestiv, al căilor respiratorii

zile după ploaie. Ari- nu trebuie recoltată. răcoros și umbrat și în uscarea se recomandă tifon deoarece polenul la persoanele sensibile. flori de tei ajută mult este un puternic cal- (groguri)

Dr. Carmen POPESCU

Ce vor...

(urmăre din pag. 2)

chibzuință, înțeleaptă pricepere de gospodar al intereselor unei țări, cu dăruire supremă și sublimă sacrificii la ceasul când ele se cer a fi făcute.

Și-apoi încă una: de ce atâta germanomanie? Voi vă înfuriați, gata-gata să scoateți pistolul, atunci când cineva îl injură pe Tilher, dar jubilați când același cineva injură, de pildă, familia Brătienilor ori pe Iuliu Maniu. Politica e joc de șah, nu fanatism; tu să ai două mișcări înainte pe eșcher.

Mai cunosc eu și pe alții ca voi, care, vorbind neabătut despre crearea unui om nou, n-au făcut nimica altceva decât să-l mancurtizeze total pe cel existent.

Ferească Dumnezeu să ajungeți să conduceți această țară. Curând ar fi venit peste noi dușmanul cel mare și ar fi dezmembrat-o pentru totdeauna. Cam așa le-am cuvântat verzilor. Iar ei mi au zis: "Ești un bolșevic anarhist, un jidovit. Până la urmă vei fi obligat să vii cu noi, altfel te vom pune la respect. Nu care cumva te-ai înhăitat cu vreo jidovoaică, nu cumva te-ai îmbârligat cu vreo Esteră, de vorbești așa? Ar trebui să-ți fie rușine, om sănătos, român de rasă pură și poet nesperios ce ești. Te vom judeca pentru trădare de neam și te vom lega la stâlpuț infamiei, francmasonule!"

"Ei bine, tocmai pentru că nu mi-e rușine, pentru că sânt sănătos și în toate mințile, român sadea, dintre aceia care se păstrează în știma lor dintru început, cea traco-romană, fără nici o altă intruziune de gârneți străini, pentru că nu sânt nici bolșevic și nici anarhist, vă salut și vă compătimesc", ai răspuns.

Mulți dintre acei verzi au plătit scump, mai târziu, dar și mai mulți încă s-au oferit drept unelte în mâna celui mai fioros al lor dușman, ajutând astfel la crearea "noului om"...

Scăpat... cu ștreangul la gât

Au numai revoluționarii și politicienii s-au bucurat de binecuvântarea norocului tocmai când le sosise ceasul, ci și infractorii de drept comun din cei mai banali.

John Lee a fost condamnat la moarte pentru asasinarea Emmei Ann Keyes din Exeter. Cadavrul femeii avea beregata tăiată și capul sfărâmat cu o secure.

Într-o dimineață geroasă de februarie, călăul a tras sacul peste capul lui Lee, prinându-i gâtul în laț.

- Aveți dreptul la o ultimă declarație. Ce doriți să spuneți? A fost întrebat condamnatul.

- Nimic. Faceți-vă treaba! Răspunde acesta.

Călăul trase mânerul care declanșa ușa trapei de sub eșafod, dar nu se petrecu nimic. Scoaseră lațul de la gâtul condamnatului și verifică mecanismul trapei. Nu constatară nici o defecțiune, așa că puseră din nou lațul la gâtul lui Lee și călăul reluă operația.

Dar din nou dădu greș. Atunci piliră puțin marginile trapei pentru a o face să se deschidă mai ușor, însă ea nu se deschise nici la cea de a treia tentativă. Comandantul pușcării îl duse pe condamnat înapoi în celulă, iar cazul apără curând pe prima pagină a tuturor ziarelor englezești. Subiectul fu discutat și în Camera Comunelor și, în final condamnat la moarte fu comutat la închisoare pe viață.

Peste 22 de ani în 1907, John Lee a fost eliberat condiționat. A mai trăit 30 de ani la Londra unde a murit în 1943. Misterul trapei n-a fost dezlegat nici de el și nici de cei care au cercetat cazul de-a lungul timpului, mai ales că a doua zi după data prevăzută pentru execuția lui Lee, ea a funcționat impecabil, spre ghinionul celorlalți condamnați la moarte.

Prof. Cristina CRAINIC

„Carte frumoasă, cinste cui te-a scris!”

Am promis să caut și să citesc, am găsit și am citit și acum simt ușurarea relativă a omului care, cu puteri pe care le și știe puține, se aventurează să și mărturisească încântarea, captivitate și destulă dezolare ca să nu aibă senzația că riscă să facă o dublă nedreptate unui semen superior care merită admirație și atenție, merită un loc în față în galeria poezilor, dar ceasul ocupării acestui loc se tot amână. De situația aceasta autorul admirabil care sunteți se face însă într-o coplesitoare măsură vinovat. Vinovăție sublimă așa spune, față de sine, la care s-au adăugat cu efectele lor, timiditatea, amânarea, retragerea și paradoxal, acceptarea de a trăi în schimb aproape tot timpul printre veletari mai mult sau mai puțin zeloși. Economist ieșit de o bucată de vreme la pensie, scrieți cu verva unui debutant și cu înțelepciunea omului care s-a cultivat o viață întreagă cu atenție dar și parcă printre picături. Pentru momentele de geniu, cărora trebuind să le faceți față ați ales cu curaj enorm forma fixă (sonetul vă reușește splendid, dar mai mult și

mai mult pantumul). Pentru momentele de relaxare însă acrostihul, epigrama, viața amestecată într-un cenaclu cu participanți joviali poate și buni amici. Pot numai presupune că aceștia nu v-au așezat pe vreun pedestal, și v-au aplaudat la ocazii fără să aprofundeze suficient zonele dumneavoastră de vârf. Că sunteți membru fondator al Uniunii Epigramiștilor din România nu e puțin lucru. Eleganța cu care vă regăsiți la pagina 54 în recentul dicționar antologie al epigramiștilor români contemporani, iarăși nu e de trecut cu vederea. Dar nu mi pot reprimă bănuiala și dezolarea imensă, cum spuneam la început, că ați pierdut un timp prețios cu jocuri cronofage, mai puțin importante și mult nocive căci obligațiile față de talentul aparte față de viziunile și formele cu adevărat superioare la care v-a angajat Dumnezeu erau

și sunt enorme.

Constanța BUZEA
(din Revista „România literară”, nr. 44/2002)

Despre banii virtuali sau capitalul virtual

(urmăre din pag. 1)

Politica social-democrată de inspirație „Cojocaru” a dat prilejul celor întreprinzători, aventurieri, afaceriști... să se căpătuiască peste noapte. Așa s-a putut realiza o stratificare socială fără a „testa” populația după intelect.

Cineva, care vroia să demonstreze inconsistența „EGALITARISMULUI”, a dat la toți salariații unei mari companii SALARII EGALE. A doua zi a convocat o echipă de sociologi să testeze salariații ce-au făcut în weekend cu banii...

Surpriză: din punct de vedere procentual toți au rămas aproximativ ... cu încadrarea.

Cei care au primit o leafă mai mare, au băut-o, au împrumutat (fără acte) surplusul, și-au cumpărat lucruri inutile etc..., iar cei ce-au primit sub leafă au economisit, au anulat concedii, sau excursii, au amânat plăți... și statutul social a rămas cam același.

Excepție au făcut cei „foarte datori” ce-au încercat să achite... Se pare că această „soco-teală” a fost la lansarea CUPONIADEI și și-a dovedit roadele. Desigur că în puține cazuri cei inteligenți și dotați profesional au rămas cu „fabrica” dar sunt totuși multe cazuri în care au rămas. Și uite așa, mai are România o brumă de industrie.

Desigur, că mulți au pățimit de lipsă de valută și tehnologie nouă, dar mulți s-au asociat și au dobândit-o.

Totuși cele mai prospere „afaceri” le-au făcut cei ce au utilizat „banii virtuali”.

Ei au creat afaceri noi, locuri de muncă, exporturi noi (ex. apă plată) și azi avem români puternici în stare să concureze la cumpărarea PETROMULUI și de ce nu a BCR. Sau nu avem voie să le vindem la ROMÂNII?!

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

Tenis de masă

Privit celor mai noi informații, jocul de pingpong a apărut pentru prima oară în anul 1880. Primul club sportiv a fost înființat în anul 1902 iar răspândirea lui mondială de mare amploare datează din 1921. Primele campionate mondiale s-au disputat în anul 1927.

Jucătorii cu cele mai multe titluri mondiale au fost, de-a lungul anilor, ungurul Victor Bârna cu 15 titluri mondiale (5 individuale), fosta noastră campioană Angelica Rozeanu — 6 titluri mondiale și jucătoarea de dublu Măria Mednyanski (Ungaria) — 13 titluri mondiale. Măria Alexandru (totodată record unic de longevitate, 26 de ani de performanță) a obținut în strălucita sa carieră 3 titluri mondiale la dublu (Beijing 1961, Sarajevo 1973, Calcutta 1975), 4 titluri europene și peste 40 titluri naționale. De asemenea. Ella Constantinescu — 2 titluri mondiale la dublu (1955, 1956).

Cel mai lung meci la C.M. datează din 1936: Marics (Ungaria) — Jacquenot (Franța). Durata: 8 ore neîntrerupt. S-au schimbat șase arbitri. După o prelungire de cinci minute, rezultatul fiind încă nedecis, învingătorul a fost desemnat prin tragere la sorți!

Tentativă de record de durată: Richard Dewey (S.U.A.) a jucat fără întrerupere 63 de ore și 15 minute. Gelos pe el, un alt american năstrușnic, de 26 de ani, un oarecare Andy, nu se lasă până nu joacă... 81 ore, nu se știe cu câți parteneri. A folosit 80 de mingi și și-a tocit o pereche de pantofi...

Un record mai inteligent reușește... Stiga, un adevărat robot suedez, mare campion, ajuns aproape la perfecțiune. El poate servi, fără greș, 3 600 mingi pe oră, deci 60 pe minut, cu intensitatea, înălțimea și efectele programate în creierul său electronic.

Viiitor sport olimpic la Jocurile din 1984 de la Los Angeles, practicat în peste o sută de țări din lume, tenisul de masă are și un record de necrezut într-o țară, R.P. Chineză, în care populația l-a îndrăgit — 25 milioane de jucători legitimați!

Ing. Constantin IONCELESCU

Pactul cu diavolul

În satul lui Sahia

- fragment -

Toată lumea, pân la unu-i trează
În Organizația de bază.

Capetele toate-s înălțate,
Din lăuntru parcă luminate.

Să fumeze acuma nu-i niciunul.
La fereastră, noaptea și lasă serumul.

Noaptea și trece-ncet spre zori hotarul.
Toți tresar: vorbește secretarul.

Fiecare dintre noi o știe,
Azi pornim o nouă bătălie;

Secerișul, Stalin spune, frate
Că de-l faci la vreme, minunat e.

Trândăvești și brațul nu-ți e harnic?
Ai pierdut. Tot lucrul ți-i zadarnic!

Și acum, mai multe nu vă spun.
Trebuie să facem lucru bun.

Fiecare bobuleț de grânc
Se preface pentru noi în pâine.

Dar pentru bancheru american,
Glont e orișicare bob din lan.

Eugen JEBELEANU

Cu tine..

- Așa de crudă-i așteptarea,

Când fugi de-acasă într-o noapte,

Așa de dulce-i deșteptarea,

Când ochii-ți se deschid în șoapte...

- Ridică-ți galeșa privire

Și fă-mă iar să simt că zbor,

Învăluie-mă în iubire,

Cu tine doar trăiesc și... mor.

- Redă-mi tu liniștea de piatră

Pe care-atâta mi-o doresc:

Să-mi fii iubita mea cea sacră,

Orice să fii, eu te iubesc.

- Când dragostea este căutarea,

Destinu-i mai adânc ca marea.

01.08.03 MIRAUR

Erau cezarii niște monștri?

Demenți, cruzi sau desfrânați, aceasta e reputația pe care o au primii doisprezece cezari ai Romei antice. Care este adevărul istoric?

Primii cezari „se bucură” de o reputație defăimătoare la a cărei acreditare au contribuit sute de opere romanești sau cinematografice, de la *Quo Vadis* de Mervyn Le Roy, până la *Caligula* lui Tino Brass.

Nero

Legenda creată în jurul acestor persoane se bazează pe două idei: cezarii erau în majoritate niște demenți periculoși și aveau cu toții o excesivă înclinație spre sexualitate. Cine ar mai putea crede - după cele citite în Suetonius, sau Tacit și după cele văzute în câteva filme, că Nero nu este prototipul tiranului sângeros, sau că n-a incendiat Roma și că Tiberiu, pedofil libidinos, nu simțea nici o plăcere să privească tinerii și curtezanele foindu-se lasciv în jurul lor, în cavernele obscure de la Capri?

Adepii lui Auguste Comte s-au străduit să demonstreze că excesul de autoritate și devierile sexuale ale cezariilor din primul secol au cauze naturale, datorându-se, în mod esențial, puterii nelimitate cu care erau investiți. „Din acest motiv, scria încă din 1841 Franz de Champigny, aceste stranii naturi imperiale, acești oameni care, după ce au guvernat, dacă nu cu virtute, cel puțin cu prudență, au fost, dintr-o dată, pervertiți, sau împinși spre nebunia puterii: Nero și Caligula. Astfel au rezultat acești monștri ai vărsării de sânge și ai nebuliei: Domițian, Commodus, Heliogabal. Așezați prea sus, au fost cuprinși de amețea înălțimilor, au început să li se zăpăcească mințile. Creierul nu le-a rezistat la acest amestec de excitație și teroare.”

Această teorie a „puterii care conduce la nebunie” a fost folosită de-a lungul secolului al XIX-lea și numeroase lucrări scrise sub influența profesorului în medicină legală Lacassagne au creat și au folosit chiar termenul de „cezarită”, pentru a desemna nebunia puterii care i-a atins pe acești oameni.

Studiul obiceiurilor amoroase ale cezariilor trebuie să țină cont de numeroase date: sociologice, arheologice, etice și religioase. Un exemplu frapant, în acest sens, îl constituie o particularitate sexuală a lui Nero, a cărei ciudățenie este subliniată de Suetonius, Dio Cassius și Aureliu Victor. El își prostituia pudoarea, scrie Suetonius. În așa grad, încât, după ce-și mânjea în întregime corpul, inventase un nou joc: îmbrăcat într-o piele de fiară sălbatică se repezea, dintr-o cușcă, asupra părților sexuale ale bărbaților și femeilor legați de un stâlp.

După ce lega tineri și tinere goi pușcă de un stâlp, spune Dio Cassius, el se acoperea cu o piele de fiară și se arunca asupra lor, asaltându-i în genul brutelor. Aceasta era jonsnicia lui Nero. Pentru Regis Martin, Nero se îmbrăca în piele de leu, dar în alt context și pentru cu totul alt scop.

„Mai întâi, remarcă el, totul - stâlpii, cușca, pielea fiarei sălbatică, brusca lui irupere - este organizat ca într-un ritual corespunzător unui ceremonial inițiativ.”

Și atitudinea Messalinei, explică Regis Martin, trebuie reconsiderată pentru că și ea este calificată drept nimfomană prin definiție. Această reputație îndoielnică se datorează, în cea mai mare parte, lui Plinius cel Bătrân, care pretindea că ea rivaliza cu cea mai populară prostituată din Roma, executând douăzeci și cinci de acte sexuale, într-o singură zi. Juvenal, într-una din celebrele sale satire, menționa următoarele în legătură cu ea: „În timpul nopții, prostituata imperială ieșea însoțită doar de o singură slujnică... Ea intra în sufocantul lupanar cu perdele uzate, unde avea o cameră rezervată,

pe ușa căreia o inscripție o desemna sub pseudonimul de Lysica. Acolo se prostituă cu sănii acoperiți cu o plasă de aur și și expunea pânțelele gol. Când proxenetul și-a concediat pensionarele, ea a plecat tristă... Dezgustătoare și hidoasă, cu obrăzi înnegriți de fumul lămpii cu ulei de rapiță ce lumina anelul încăperea, ea aducea în patul imperial miasele lupanarului”.

Aceste povești sunt adevărate bărfe afirmă Regis Martin. „Sunt de acord că era o persoană superficială. Nu zic că i se suise puterea la cap dar, cu siguranță că viața de la palat o amețise de-a binelea. Mai mult ca sigur că este posibil să fi fost o femeie cu moravuri ușoare, dar amantii ei aparțineau, fără doar și poate, aristocrației. Se pare că, într-adevăr, îl ducea de nas pe bătrânul ei soț. Claudius era foarte influențabil și fricos, iar tânăra împărăteasă se credea îndreptățită să depășească limitele suportabilității. Așa se explică și căsătoria în timpul unei bacante, în lipsa soțului ei, cu cavalerul Caius Silius. Nu știu dacă era vorba doar de o banală fantezie amoroasă, sau dacă făcea parte dintr-un cadru religios.”

Iar despre povestea cu lupanarul, probabil, explică Regis Martin, este o versiune deformată a întâmplărilor și pățaniilor conjugale ale lui Claudius, care au constituit un motiv de răs și batjocură multă vreme pentru plebe. N-ar fi imposibil ca o prostituată să se fi deghizat în Messalina și zvonurile să fi influențat opinia publică, sfârșind prin a crede în această fabulație absolut incredibilă având în vedere cât era de păzit palatul imperial. La acestea mai trebuie adăugate și riscurile la care s-ar fi expus, rătăcind singură prin cartierele rău famate ale orașului. Nero însuși, când se încumeta să treacă prin locurile rău famate din cartierul podului Milvius, se întorcea cu fața acoperită de hematoame.

Sunt și mai categoric în ceea ce privește tulburările lui Caligula.

Pentru aceia care acoperă cu reproșuri încercările de reabilitare ale acestui împărat, nu-i nici un dubiu că el, Caligula, era sănătos la minte și conduita sa se explică în mod logic, dacă admitem că fiul lui Germanicus căuta să se răzbune pe senatorii care-i umiliseră familia. Era o răzbunare progra-mată, pe undeva în genul aceleia a lui Monte Cristo. Caligula era psihopat, dar în sensul german al cuvântului, adică avea o dereglare de comportament și a sentimentelor. Asta nu înseamnă că era nebun. Caligula avea momente în care nu era deloc rupt de realitate, luând hotărâri absolut onorabile.

Mai adaug, și poate că este un punct de vedere nou, că era literalmente obsedat de imaginea potențailor lagizi, fascinat de concepția faraonică despre putere. El ajunsese la putere, ca și faraonii, la vârsta de 25 de ani, favorizase cultul lui Isis, manifestase simpatie față de egipteni. Relațiile incestuoase, pe care le are cu cele trei surori ale sale, nu sunt flecăreală; ele corespundeau însă obiceiurilor dinastice

egiptene și lagide. Caligula este, printre altele, strănepotul lui Marc Antonius, despre care știm că a fost soțul inimitabilei Cleopatra.

Tiberius rămâne unul dintre cei mai defăimați cezari. I se reproșează cruzimea, ipocrizia și depravarea. Suetonius întocmește un adevărat catalog al destrăbălărilor pe care se presupune că le admira, obligând tinerii și tinerele, deghizați în silvani și nimfe, să adopte anumite poziții după imagini pornografice, sau impunându-le unor copii abia înțărcați, vestiții „peștișori”, figuri obscene.

Atunci, adaugă Tacit, au fost inventați termenii, necunoscuți până atunci de „selarii și spintriae”. „Acești doi termeni, explică Regis Martin, sunt greu de tradus. Selari ar însemna, în traducere liberă, „sală cu bănci” (insinuându-se acuplările colective); spintriae traducându-se în general prin „mic”, conține, în mod vizibil, o conotație anală. În ce ne privește, nu credem în aceste fabulații. E clar că unele dintre ele se bazează pe pură rea-voință.

Dar cea mai seducătoare teză, în acest domeniu, rămâne aceea a lui E. Koremann, care cunoștea memoriile Agrippinei, evident ostile principelui, pe care le-a corelat, fără îndoială, cu relatări istoricilor care erau și ele tot atât de ostile. Scuză era, deci, de domeniul pamfletului. Aceste destrăbălări nesăbuite nu corespund cu ceea ce știm noi despre caracterul rezervat și despre conduita afișată în public a fiului Liviei, pentru care am simpatie. Împăratul Tiberius era un om impresionabil și vulnerabil, nu acest bătrân cu gura impudică și care, pârșos ca un țap bătrân, puțea în mod insuportabil.”

Voi cita două istorisiri în acest sens. Prima datează dinainte de a domni. Augustus îl forțază pe Tiberius să-și repudieze prima soție, Vipsania, pe care o iubea și de la care aștepta un al doilea fiu. Câteva luni mai târziu, după cum povestesc doi autori, a întâlnit-o întâmplător pe stradă și a

Caligula

Homosexualitatea a atins apogeul la romani, în locuințele bogaților

patricieni, pe lângă sclavi, mai erau și persoane pentru satisfacerea bărbaților, a căror prezență era tot atât de firească precum a medicului sau a maseurului. Locul de predilecție pentru practicarea relațiilor de tot genul, îl constituiau vestitele băi romane, sau, într-un cadru mai intim, locuințele în care festinurile degenerau în orgii indescriptibile, care în zilele noastre au inspirat filmele pornografice.

Despre Horațiu, celebrul poet roman, ni s-a păstrat amintirea iubirii lui cea mare pentru frumosul Ligurin, care nu l-a părăsit până la moarte.

Iulius Cesar s-a remarcat pe multiple planuri: strateg militar, orator și scriitor. Dar avea și vicii tot așa de mari ca și calitățile sale. Astfel, prietenii și soldații ce trăiau în preajma sa, spuneau: „Era bărbatul tuturor femeilor și femeia tuturor bărbaților”, înainte de a ajunge la cămaștatul lui, a avut o legătură cu Nicomedin, regele Bithiniei. A avut numeroși amanți, printre care și pe Claudiu, urmașul său la tron. Octav August a fost adoptat de Iulius Cesar „cu prețul tinereții sale”. În Spania, s-a prostituat lui Aulus Hortius pentru enorma sumă de trei sute de mii de sestertii. Tiberius, urmașul lui August, condamnă la moarte pe orice bărbat ce nu se lăsa pradă poftelor sale nemăsurate. Suetoniu a povestit viața lui în *Istoria celor doisprezece cezari*. Dar Tiberius a fost, din câte se spune, întrecut de urmașul său, Caligula, care îmbrățișa, în public, pe pantomimul Marc Mnestor, abuzând și de tineri din familii consulare. Caligula a constituit prototipul tiranului. Era atât de feroce, încât e de necrezut că poporul s-a lăsat guvernat de acest monstru. Călăii săi erau învățați să chinuiească cât mai mult și nu uita să le repete: „Faceți așa ca ei să se simtă murind”. După care adăuga: „Să mă urască și să înlăture din toate bibliotecile scrierile lui Virgiliu și Tit Liviu.”

Nero și-a dobândit o faimă tot așa de sinistă. Atras de un tânăr, Sporus, a dispus să fie castrat, după care s-a căsătorit cu acesta cu tot fastul și, după ce l-a înșevământat ca pe o împărăteasă, îl lua cu sine în lectică la petrecerile și serbările din Roma și cetățile grecești. Acoperit cu o blană de fiară, se năpustea asupra bărbaților legați de stâlpi și după ce-și satisfăcea poftelile violându-i, se lăsa el însuși pradă unui sclav eliberat, Doriphare (cu care s-a căsătorit, ca și cu Sporus),

urmărit-o cu o privire nerușinată și umedă, fără să îndrăznească s-o abordeze. Bineînțeles că, de atunci încolo, s-au luat toate măsurile ca să nu se mai întâlnească.

Altă istorisire se referă la timpul în care a stat în Rhodos, prima retragere a sa care a urmat după încercătura pe care o avusese cu Julia.

Domitianus

Într-o zi, ca să se facă simpatic, Tiberius și-a manifestat dorința de a vedea bolnavii ca să le adreseze o vorbă de mângâiere și încurajare. Cum era un personaj important, asistenții lui îi interpretează dorința ca pe un ordin și-i aduc toți bolnavii de pe insulă, îngrozit, Tiberius, timp de mai multe ore, merge din om în om, ca să se scuze că i-a deranjat doar ca să le spună o vorbă bună și să le ofere un mic obol.

„Acest personaj care era, în mod voit, cinic cu medicii și care refuza până la moarte să apeleze la știința lor, veghea personal ca soldații lui bolnavi să beneficieze de îngrijirile celor mai buni dintre ei. Inteligent, citit, era atât om de acțiune, cât și un general remarcabil.”

„S a scris totul? În mod cert că nu. Au mai rămas zone întinse de penumbră, chiar și pentru specialiști ca Regis Martin. În schimb se poate afirma fără teamă de a greși, conchide Regis Marin, că acești conducători au fost cu toții nevrozați. Cum s-ar fi putut comporta oare normal un om care avea un statut, conform căruia trebuia să trăiască în afara normelor curente și posedea o putere absolută și mondială? Puterea cu care fuseseră investiți, brusc, unii dintre ei, a făcut să apară unele trăsături de caracter care, într-o viață de simplu particular, nu ar fi ieșit în evidență.”

Cu toate încercările făcute, acest mit al cezariilor va mai dăinui deoarece se referă la comportări de excepție care alimentează imaginația, atât în ceea ce privește sublimul, cât și abjecția, având trimeriteri, în cele din urmă, la noi înșine, la natura umană.

Paul ȘTEFĂNESCU

Cezarii și homosexualitatea

gemând și scoțând țipete ca o fecioară siluită.

De o cruzime fără seamăn, a ucis și torturat un număr mare de bărbați și femei, pe mulți siluindu-i, cum este cazul lui Aulus Plautius. Până și pe Seneca l-a silit să se sinucidă.

Șirul împăraților romani continuă cu Galba, despre care se vorbea, în mod oficial, că preferă bărbații maturi, robuști, în locul tinerilor cu trăsături efeminate. Othon, favorit al lui Nero, dorea cu orice preț să fie tratat ca... femeie! Vitellius - un alt împărat roman - a ajuns să ocupe tronul, după ce a fost pe rând obiectul plăcerilor lui Tiberius, Caligula, Claudiu și Nero. Ne putem ușor imagina ce „experiență” dobândise. Gradul de depravare și descompunere ajunsese la paroxism. Pentru a se consola de refuzul cu care fusese tratat de un gladiator, Asiaticus, ce-l părăsise, s-a cufundat într-o serie de orgii de mari proporții.

Adrian, la adresa căruia superlativul abundă, e cunoscut și prin „pasiunea” sa pentru frumosul Antinous, un sclav bithinian, a cărui moarte, survenită în urma unui accident, l-a lăsat neconsolat pe stăpânul și amantul său imperial. Se pare însă, după unele înșeminări, că Adrian, care era un practicant al magiei egiptene și grecești, ar fi sacrificat el însuși pe Antonius pentru a l... zeifica!

Comodiu - fiul lui Marc Aureliu - a fost și el homosexual, iar pe favoritul său, sclavul Antherius, îl îmbrățișa în public. Cruzimile lui sunt de nedescris. Senatul l-a blamat astfel: „Mai crud decât Domițian, mai necurat decât Nero, mai respingător decât toți dictatorii urmași ai lui Cesar, el merita ca trupul lui să fie aruncat în spoliarium”, lucru care a și fost făcut.

Heliogabal - domnit la Roma timp de trei ani și se spune că desfrânările lui ar fi întrecut cu mult pe acelea ale lui Nero, Caligula, Tiberius, Comodiu... Ne putem imagina cam ce fel de monstru cu chip de om era. Unica lui preocupare era să trimită emisari în căutarea bărbaților viguroși pentru satisfacerea gusturilor sale depravate. Să reținem că nu avea decât 14 ani când s-a suit pe tron. Pe bărbații dorii îi mângâia în public ca pe gladioatorul Hierocles, apoi pe cărușul Xerocles, sau pe bucătarul herculean Zoticus.

FI. DOLGHIN

Ipoteze și ipotenuze

De ce li se spune aromânilor machedoni

Majoritatea tra-cilor din Munții Pă-durea Neagră până la Bug, daci, geți, carpi etc. din Balcani, la lacurile Mazuriene din Polonia actuală (Istroromâni, Iliri, Megleno-români sau Aromâni etc.), erau oameni viteji. Imperiul roman îi angaja în armata regulată (așa se explică c au ajuns atâția împărați de origine tracă la Roma în perioada democrației militare) sau să păzească granițele imperiului ca foederati sau voiniți mai târziu.

Pe vremea lui Alexandru Machedon (secolul IV î. Hr.), majoritatea armatei în frunte cu conducătorul ei erau de origine tracă. Faptele de vitejie a acestor armate au rămas peste milenii în istorie atât sub forma unor producțiuni orale populare (cum a fost Alexandria), cât și ca povestiri istorice, neîntrecute în măreția lor. Așa cu marele și viteazul domn de mai târziu a realizat la anul 1600 unirea fostelor teritorii ale Daciei aproape în întregime, așa a vrut să facă și Alexandru Machedon.

Având ca dascăli în copilărie pe cei mai mari învățați greci, a aflat până unde se întindeau cuceririle traco getice cu câteva mii de ani înaintea sa. Prizonier al acestui mare vis de mărire a pornit pe urmele străbunilor din Balcani până în India, Babilon și Egipt, lăsându-și, ani buni țara natală. Cine știe câte isprăvi ar mai fi săvârșit dacă nu l-ar fi răpus ciuma la numai 33 de ani (în Babilon anul 330 î. Hr.).

Aromânii au făcut parte din elita acestei armate așa de vestite care a cucerit cel mai mare imperiu din lume în acea vreme.

Răsunetul peste istorie și timp a acestor fapte i-a făcut pe aromâni să și zică machedoni. Mândri de o asemenea descendență. Mai ales că ei au stat la temelia acestui uriaș imperiu. Aceeași tendință a fost folosită ulterior de romani care „promovau” la rangul de „cetățean roman”, pe toți provincialii merituosi din țările cucerite, acordându-le numeroase facilități.

Nu cunoaștem dacă aceste facilități sau mândria față de faptele de arme a acestui imperiu, i-a făcut pe mulți să tânjească după rangul de „cetățean roman” și apoi de român, aromân etc. însușindu și benevol și istoria de la Traian încoace.

De fapt, acest lucru s-a întâmplat întâi la Roma, după cum s-a arătat în numerele precedente.

Ștefan TARJOC

SĂ ÎNVĂȚĂM PORTUL MĂSURII DE LA EVREI

(urmăre din pag. 1)

Apropo de modestie: în „Die Jüdit von Toledo”, Lion Feuchtwanger îl descrie pe președintele comunității evreiești din Toledo astfel: „Don Ephraim ședea, mic și dărdăind de frig în încăperea ticsită cu mobilier casnic și de cărți. Avea vreo 60 de ani, cu o înfățișare insignifiantă la chip și îmbrăcăminte; nimeni nu ar fi putut bănui cât de mare era puterea lui; Ei bine, acest principe înțelept al acelei comunități evreiești vizitându l într-o zi pe un foarte bogat evreu care își afișa ostentativ bogăția – ceva de genul lui Gigi Becali dar mai deștept ori a lui Cataramă dar mai citit – își spune în gând: „Un om cu o asemenea trufie neastâmpărată, nu înseamnă oare mai curând o primejdie decât o binecuvântare pentru neamul lui Israel? Câinele invidiei are somnul ușor”.

Și pentru a găsi mai ușor drumul modestiei, în tratatul Aviot se găsesc câteva sfaturi clare. De pildă acest text: „Meditează la trei lucruri și nu vei cădea sub puterea păcatului: să știi de unde vii, unde te duci și cui vei avea să-i dai socoteală în viitor. De unde vii? Dintr o picătură de materie pe cale de a putrezi. Unde te duci? Acolo unde se află pulbera, viermii și larvele. În fața cui vei trebui să te înfățișezi în viitor și să-i dai socoteală? În fața celui mai înalt Rege al Regilor, Sfântul Unic (binecuvântat fie El) (2,1). „Fii excesiv de modest, deoarece omul nu are altă speranță decât viermele”.

În concluzie: nu știi dacă „ăștia” nu ne lasă să trăim bine, dar știi, că de învățat ne învață, și mai știi că Shakespeare avea dreptate: Vina, dragă Brutus,...

COLȚUL POEZIEI BĂNĂȚENE

«Mândră țară îi Banatul»

Tata-n grâne

Fuljeră dăn coasă tata,
Mirișcind d-a dășălata
Pă flământ și pă friptoare,
Cu cărșeagu ars dă soare,
Holda-i toată pâlălaie,
Rujii zgrabălă și taie.
Paiu-i ogârșat și mic,
Doauă boambe la un spic...
Dăn măsaui lui dă in
Șeriu-mpunje ca un spin.

Fuljeră dăn coasă tata,
Mirișcind d-a dășălata.
Pică breazda șărâmpău,
Tata-i baltă și pârău,
Supt cămeașa lui dă sare
Pleva mușcă și nu-l doare.
El, cu cucea când și când
Fașe sămne aspre-n vânt.
Nu șciu, roagă să or ceamă
Să-l ajuce biata-m mamă
Și să mplântă iară-n coasă
Ca să și vadă chinu acasă.

Tata-n grâne-i crușe vie
Miruit d-o șiocârlie.

Marius MUNTEANU

VIAȚA ȘI OPERA LUI GEORGE MURNU

Tatăl poetului Ioan Murnu, își petrecuse tinerețea în munții Murihova, la N V de Veria și la Hreanli. Aici dăscălise copii de ciobani și de celnici, dar mai cu seamă culesese comori folclorice, de pildă hoara de la poalele Olimpului. George Murnu va moșteni și această pasiune de culegător a părintelui său (cf. Traducerea *Povestiri de la stână* de N. Hristovasilii, în care poetul cercetase cuvintele introduse direct în dialect, în neogreacă, în evul mediu, subiect ce îl va preocupa și în teza de doctorat).

Bunicul, Gheorghe, îl va încuraja să transcrie o culegere de treizeci de basme și legende, dar și cântece pe care acesta le acompania cu lira. Așa încât poveștile munților și ale „câmpiilor pestrice” până la portul Salonicului erau conservate cu sfințenie de un copil excepțional, de George Murnu. Asemeni marilor poeți ce își cântă, cu evlavie locul de obârșie (cf. Lucian Blaga, („Sat al meu ce porți în nume sunetele lacrimii”), George Murnu immortalizează imaginea meleagului natal. O dată, în graiul părinților, aducând omagiul cetății Veria în *Bair di cântic armănescu* (1931), apoi multe dintre aceleași versuri ce cuprind dragostea filială față de acest tărâm, se regăsesc în ciclul *Cântecul plaiurilor noastre* al ediției Poemelor (1970) îngrijite de Radu Hîncu și Sanda Diamandescu:

„Se cheamă Veria locul unde am văzut eu ziua,
Cetate veche strungă de turci și de grecime
Aici cresc flori de rodii, belșug de vii pe dealuri
Și vuie mori, tot macină bucate și susanul.” (P,173).

Prof. drd. Liliana MENDREA PORJAN

Românii împotriva holocaustului

De ce s-a scris și se vorbește atât de puțin despre acțiunea românească de ajutorare a evreilor? De ce istoria nu se scrie așa cum arată ea?

Moshe Carmilly Weinberger – rabin al Clujului

Ion Antonescu și evreii ardeleni n-au acceptat Diktatul de la Viena (1940-1944). Antonescu l-a înștiințat personal pe Adolf Hitler de refuz, iar evreii ajunși de facto sub maghiari se considera de iure cetățeni al statului român. Pe această bază s-a creat o alianță, care a dus la salvarea a zeci de mii de evreii, dar n-a rămas secreta într-o Europa aflată sub control german.

Iată ce transmitea în acest sens de la Budapesta la Berlin ambasadorul dr. Edmund Veessenmayer la 11 iulie 1944: „Adjunctul ministrului de externe mi-a expus dificultatea guvernului maghiar legată de abordarea diferită de către noi a chestiunii evreiești în Ungaria, România și Slovacia. În timp ce aici cerem o mână forte împotriva evreilor, le permitem românilor și slovacilor să-i trateze pe evrei cu clemență. Din România transporturile cu evrei spre Palestina au devenit deja rutină. Ambasadele maghiare din București și Bratislava comunică trecerea ilegală a graniței a unui număr considerabil de evrei spre România și Slovacia, unde ei sunt mai mult sau mai puțin tolerați de autorități. La români se merge atât de departe, încât în transporturile cu evrei spre Palestina, mai nou se află 20% evreii maghiari. Evident că ei asta fac pentru a genera o imagine favorabilă la dușmanii noștri. Astfel se creează în afară impresia că românii și slovacii au în chestiunea evreiască un cu totul al punct de vedere decât maghiarii, împotriva cărora se canalizează astfel toată ura statelor inamice și neutre. Poziția statului maghiar este astfel subminată.” (vezi anexa)

Și această depeșă este un indiciu al miracolului: în România din 1944, fără teritoriile ocupate de maghiari, ruși și bulgari, evreii erau mai numeroși decât în anul 1940. Asta în afară de evreii ardeleni, unguri etc., care, fără protecția lui Ion Antonescu nu ar fi putut de fel, „tranzita ilegal” spre Palestina.

Cât le-a fost cu puțință sub Hitler, românii i-au sprijinit pe evrei, pentru ca aveau un interes comun în Transilvania ajunsă sub unguri, pentru a capta bunăvoința Națiunilor Unite și desigur, dintr-un umanism creștin tradițional.

Dacă în războiul mondial românii și evreii subminau în comun politica lui Hitler, azi, cu toate că Germania a preluat în întregime responsabilitatea morală și materială a holocaustului, pozițiile lor diferă. România se considera victima Diktatului, a Pactului Stalin Hitler, încă în vigoare în Basarabia, a regimului de teroare marxist-leninist și a statutului de cea mai săracă țară din Europa după 1989. Pe de altă parte, evreii, și-au sacralizat holocaustul și îi obliga de pe poziții de forță pe românii, să se autoînvinovătească în ciuda tuturor evidențelor.

Românii s-au modernizat în sec. XIX și XX mai cu seama cu sprijinul capitaliștilor și comuniștilor evreii. Greco-catolicii români din Trasilvania au fost boicotați de austro-ungari, după unire n-au trecut Carpații și în final au fost complet interziși de Stalin, iar pentru moldo-valahi, supuși de un mileniu greco-pravoslavnicilor, lumea activă și rațională apuseană, este străină și azi.

Revoluția din '89 nu a schimbat decât aparent orientarea țării. Partidul ortodocșilor moldo-valahi - PMR, PCR, FSN, PDSR, PSD - e în fond același, anti-occidental și dependent de intermediarii, de un cap de pod evreiesc în vest. Asta-i valabil pentru apartenența la Internaționala Socialistă, NATO, lumea financiară apuseană etc. Chiar și fără ponderea evreiască din mișcarea socialistă internațională, a grupului de presiune din jurul ideologul Pentagonului, Wolfowitz etc., moldo-valahii se asigură reciproc, că evreii conduc lumea și că nu exista o alternativă la Israel, unde evreii români sunt desigur numeroși.

Aceasta idee absurdă, teorie a conspirației, rezolvă totuși o problemă importantă la București: elimină din start reorientarea autentic românească spre occident prin intermediul greco-catolicilor din Transilvania, ori a uniților cu Roma.

Prof. dr. Viorel ROMAN
consilier academic la Universitatea din
Bremen – Germania

